

UDC 930.85 (4—12)

YU ISSN 0350—7653

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

COMITE INTERACADEMIQUE DE BALKANOLOGIE
DU CONSEIL DES ACADEMIES DES SCIENCES ET DES ARTS
DE LA R.S.F.Y.
INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

XV

BELGRADE 1984

<http://www.balkaninstitut.com>

једно значајно поглавље историје старог румунског права, с посебним освртом на убрзану латинизацију правне културе и њене модернизације у XVII веку, у непосредној вези са текстом овог значајног византијског кодекса. Хориа Меделеану узима за предмет расправе *Живот једног сликара XVIII века: Стефана Тенецког* (pp. 127—145). О овом банатском сликару и његовим иконама у Србији писали су и наши аутори, историчари уметности (Олга Димитријевић-Микић, Миодраг Јовановић, Динко Давидов и други). Напис „Историја револуција у Мађарској“ (1739) пред француским мишљењем (pp. 147—155), у интерпретацији Жана Сгарда (Jean Sgard) са Универзитета у Греноблу, односи се на овај значајан извор историје југоисточне Европе, објављен 1739. године.

Три прилога су посвећена историји и судбини књиге, односу културе и библиотека: 1. Liliana Popa, *Beiträge zur Hermannstädter rumänischen Buchgeschichte des 18. Jahrhunderts* (pp. 157—167); 2. Giorgio Plumidis, *Cultura e biblioteche in Epiro* (169—175); 3. Iacob Mârza, *Une liste de livres interdits en Transylvanie* (pp. 177—181).

Историјске теме привукле су пажњу троје аутора: 1. Louis Tre-

nard, *Un précepteur bressan dans les Principautés Roumaines: Jean-Louis Carra* (pp. 183—194); 2. Olga Cicanci, *Daniel Philippi: vérité et fiction dans la rédaction de l'histoire* (pp. 195—201); 3. Cornelia Papacostea-Danielopolu, *La critique de l'origine noble et les tendances égalitaires qui annoncent la révolution de 1848* (pp. 203—214).

Културноисторијске, књижевне и лингвистичке узајамности ширег захвата прате и други прилози, на страницама које овде нисмо уврстили у потпунија разматрања. У целини сагледани, сви написи траже континуитет од античког хеленског и римског наслеђа, преко његовог византијског и средњовековног словенског модела до грчке и влашке дијаспоре и равања модерних националних култура и језика савремених народа Балкана.

Улазећи тако у трећу декаду излагања, овај у балканолошким студијама незаобилазни часопис Института за проучавање југоисточне Европе у Букурешту, широко прати научна достигнућа у области друштвеног живота и културноисторијских прожимања у духовном наслеђу народа балканског поднебља.

Миодраг Стојановић

ACTES DU TROISIÈME SYMPOSIUM INTERNATIONAL DE THRACOLOGIE (Palma de Mallorca, 16—19 novembre 1981), Milano 1982, 363 стр.

Све веће интересовање за тракологију као науку, које је узело маха нарочито после другог светског рата, и то у првом реду у Румунији, Бугарској и Југославији, довело је до одражавања трију конгреса посвећених новим истраживањима и резултатима из области ове дисциплине. У том смислу су одржана три: 1972. у Софији, 1976. у Букурешту и 1980. у Бечу, док се следећи очекује током 1984. године у Амстердаму.

Налазећи, међутим, да је потребно што више приближити и међусобно упознати посленике са разних подручја која захватају ову област, Европска фондација Драган из Милана нашла је сходно да у интервалима између поменутих конгреса организује симпозијуме који би расправљали о разноврсним видовима интересовања за теме које се тичу праисторије Балкана и европског југоистока. Тако је дошло до Првог међународног симпозијума у Риму 1977.

године, скупа који је готово искључиво био посвећен лингвистичким питањима трачког језика. Две године касније, опет у Риму, одржан је Други симпозијум са нешто шиrom и разнороднијом тематиком, при чему је посебно место дато померању Трачана у праисторији према западној Европи.

Трећи симпозијум, који је предмет нашег приказа, имао је за полазну тачку такође миграције Трачана, народа који је, по Херодоту, био најбројнији после Индијаца. Али се интересовање није зауставило само на миграцијама, иако су оне у највећем броју реферата заузиле централно место. Импазантан је био и број учесника: њих 32, представници Бугарске, Румуније, Југославије, Грчке, Италије, Шпаније, Португалије и Енглеске, дали су нове разнородне прилоге тракологији, настојећи да реконструишу праисторијску слику о Балкану, Средоземљу и суседним областима на основу преосталих зрнаца разбијеног некадашњег мозаика. Будући да су учесници били разнородне формације, историчари, фолклористи, музичари, историчари уметности, нумизматичари, лингвисти и други, то се може рећи да је питању европске праисторије посвећено много пажње и пружено нових појединости, или понекад и хипотеза које могу послужити као упутства за даљи рад.

У немогућности да се у кратком приказу задржимо на свим

рефератима, то ћемо указати само на један као на карактеристичан. Нема сумње да је читавом скупу дала боју уводна реч проф. Ј. К. Драгана, који се и овом приликом заложиио да укаже на то како европски народи нису дошљаци на својим данашњим просторима него да се ту налазе од најстаријих времена. Истина, било је померања и према Истоку (ка Анадолији, коју треба укључити у европске просторе) и према Западу, при чему су племена из некадашње Мале Азије доспела на Иберско полуострво. А самим тим се устало против традиционалних историјских поставки, што је у већем броју реферата отвореније или дискретније стављено на знање.

Од Југословена су на овом скупу учествовали проф. др Бранко Гавела са рефератом *«Un essai critique sur les migrations des Celtes dans les Pays Balkaniques»* и потписани с рефератом *«Les anciennes langues balkaniques et leurs répercussions modernes»*.

Нема сумње да сви поднесени реферати, мада неједнаке вредности, представљају изванредан својеврстан прилог разним видовима живота на балканским и медитеранским просторима у одређеном периоду. Према томе, свако ко се буде интересовао за Трачане, Илире и њихове суседе наћи ће у овом зборнику извесна обавештења или барем засноване хипотезе.

Момчило Д. Савић

ГОДИШЊАК, књ. XXI, XXII, Центар за балканолошка испитивања Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине, књ. 19—20, Сарајево 1983—1984.

По свом садржају, XXI књига *Годишњака* разликује се донекле од уобичајеног профила овог часописа. *Годишњак*, наиме, доноси материјале са Трећег пољско-југословенског округлог стола посвећеног прелазу из неолита у

бронзано доба који је у организацији Центра за балканолошка испитивања Академије наука и умјетности одржан у септембру 1981. у Сарајеву.

Прелаз из неолита у бронзано доба, заправо представља дуго и